

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regelo Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőnyre: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenés naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 840 Lej
Fél évre 420 Lej
Neg. ed évre 210 Lej
Havonta 70 Lej

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Uj adók.

Az adóprésem nagyot akar csavar-
ni Bratiannu Vintila pénzügyminisz-
ter, aki — mint egy bucaresti-
jelentés közli — törvényjavaslatot
terjeszt a törvényhozás elé arról,
hogy az eddig még adómentes
jövedelmeket is bevonja az adó-
zásba és már január elsején élet-
be is akarja léptetni ezt az újabb
adózást, amelytől egy év alatt az
állami jövedelmeknek ezenkétszáz
millióval való emelkedését várja.
Hónapok óta a legkicsinobb pana-
szokat hallani az egész országból
amint, hogy az ország népe nem
bírná az adóterheket. Maga a
pénzügyminiszter is könnyen rá-
jöhetett erre, hiszen ezerny ezer
főterjesztésben panaszkolta el ezt
számos egyesület, társulata és
szövetsége iparosoknak, kereske-
dőknek, gyárosoknak, de meg-
győződhetett a saját közlegeinek
jelentéseiből is, akik mindannyian
számon adták a pénzügyminisz-
ternek arról, hogy a teljesen le-
romlott adóalanyok nem tudnak
fizetni. De tudnia is kell a pénz-
ügyminiszternek arról, hogy a
lakosság adózási képességének
legvégső határáig igénybe van
véve, hiszen olyan pénzügy dől
ebben az országban, hogy egé-
szén szokatlan rendszabályokat
léptetett életbe a pénzügyminisz-
ter, hogy az adózókból kiperes-
hesse a mai viszonylatok között
tulmagas adókat.

A mostani adókat sem lehet
behajtani, mert nincs pénz. En-
nek dacára a pénzügyminiszter
most új adókat talált ki. Teszi
pedig ezt éppen most, amikor
eddig sohasem látott gazdasági
válság dülja szét az ország nehe-
zen megszervezett, közgazdasági
organizmusát és amikor kereset
nélkül áll kereskedő, spáros, latáj-
ner, munkás egyaránt. A minden-
nap kiégett is alig tudják
megkeresni ma az emberek, a
gazdasági életben az egész vona-
lon a leépítés folyik, évszázados
cégek roppannak össze, gyárak
kéménye eldugul, szemetel az ex-
port, a lakosság fogyasztóképe-
sége minimálisra redukálódott,
kereseti lehetőségek tekintetében
sivárabb a helyzet, mint valaha.
Miből akarja kiszajtolni az új ter-
heket, hiszen már mindenüket el-
adták az emberek, hogy kenyér-
rük legyen. Amint el nem adták,
azt az adóban vitték el tőlük.
Olyan nyomoruság van itt, hogy
hiába akarja ellicitálni a pénz-
ügyminiszter az adóhátralékos
néporsó párnáját, nem igen lesz
árverező, mert senkinek sincs
pénze, hogy megvegye a dobra
kerülő holmit.

Románia megegyezett Amerikával. —
Királyi parancsra meg akarták ölni Ba-
dicsot. — A pápa elhagyja a Vatikánt.
— Megkerült a pesti egyetem kereszt-
gyalázója. — Itélet a tatarbunari pör-
ben. — Vérengzés a pesti uccán. — Hóvihar
Magyarországon. — Leleplezés készül
Zichy Rafael gróf körül. — Történelmi re-
likvia lett az angol külügyminiszter tolla.

Kisebbségi engedmények
a magánoktatási javaslatban.Az egyházak és a kormány képviselőinek közös ta-
nácskozsága. A magyarság nagyobb engedményeket ké-

(Chi-Kolozsvár, december 2.)

A kormány és az erdélyi magyar
egyházak képviselői között a ma-
gánoktatási javaslat ügyében fo-
lyó tárgyalásokról és azok befoly-
tatásáról tudósítónk beavatott be-
lyen az alábbi nyilatkozatot kapta:
A tárgyalások Duce külügymi-
niszter közvetítésére, november
első napjaiban indultak meg. Részt
vettek rajta a közoktatásügyi mi-
niszter, a szakközégek és a javas-
lat kamarai előadója kívül a kato-
likus egyház képviselőiben dr.
Gyárfás Elemér, a reformátusok
részéről dr. Illés Gyula és az uni-
táriusok képviselőiben dr. Mikó
Lőrinc. Jelen volt még gróf Maj-
láth Gusztáv, Károly gyulafehé-
vári római katolikus püspök.
A megbízottaknak csak arra
volt felhatalmazásuk, hogy a tár-
gyalásokon résztvegyenek és azok
anyagát főtanácsaik elé terjesszék
jóváhagyás végett. A tárgyalások
kiinduló pontját az a 13 pontból
álló memorandum képezte, amely-
ben elsősorban azt kérték, hogy a
felekezeti iskolák helyzetét telje-
sen különálló törvényvel rendez-
zék. Miután erre a miniszter nem
volt hajlandó, a kiküldöttek felvet-
ték a tárgyalást a szenátus által
már elfogadott törvényjavaslat
alapján, hogy annak minden egyes
vita szakaszára nézve módosítá-
sikat írásban is előterjesszék. A
tárgyalások befejezése után a meg-
beszélések eredményeit jegyző-
könyvbe foglalták. Ezek az ered-
mények bizonyos javulást feltétle-
nül jelentenek. Javulás mutatkozik
némi megszorításokkal az új köz-
ségi és felekezeti elemi iskolák fel-
állításának kérdésében, továbbá a
másvallású és nemzetiségű tanu-
lók felvétele tekintetében. Egyes
tantárgyak tanyevére és a szer-
zetesi iskolák oktatási nyelvére
vonatkozólag is engedményeket
hoztak a tárgyalások. A tanárok

és a tanítók vizsgáit illetően, va-
lamint a leányiskolák férfi tanerői
ügyében a közoktatásügyi minisz-
ter könnyítéseket helyezett kilá-
tásba. Előírtották ezek az ered-
mények azokat a sérelmeket is, a
melyeket az eredeti törvény sta-
tuált volna a működési engedé-
lyek és a tanárok fizetése kérdé-
sében. Előírtott továbbá az a ve-
szély is, hogy a főtanácsok bele-
egyezése nélkül a felekezeti isko-
lák államosíthatók legyenek és a
növendékek kisérszámára miatt bezá-
rathassanak. Ide tartozik még,
hogy az elemi iskolákban csak a
harmadik osztálytól kezdve köte-
lező a román nyelv tanítása, to-
vábbá a kisebbségi magántanulók
vizsgabizottságát a kisebbségi is-
kolák tanáraiból fogják összeállí-
tani és végül a magyar felekezeti
iskolák ugyanolyan államsegély-
ben részesülnek, mint amelyet a
szászok és svábok évek óta élvez-
nek. Ezeket a megegyezéseket a
kiküldöttek beterjesztették az
egyházak főtanácsaikkal, ame-
lyek a legkomolyabb megfontolás
és megvitatás tárgyává téve a
pontokat, készséggel megállapítot-
ták, hogy a megígért engedmé-
nyek a kisebbségi oktatás tényle-
ges helyzetén több tekintetben
enyhítést jelentenek, azonban tör-
ténelmi felelősségük tudatában
megállapítják azt is, hogy még
ezekkel az engedményekkel is
sokkal súlyosabbá válik a kiseb-
bségi iskolák jogi helyzete, mint a
milyen eddig volt. Az autonómia
két sarkalatos pontja szenved su-
lyos csorbát. 1. Az egyházak tör-
hetetlen ragaszkodása iskoláik tel-
jes és közvetlen adminisztrációja,
pedagógiai és didaktikai felügye-
lete iránt. 2. Az anyanyelv teljes
és korlátlan szabadságjoga, a
mely bizonyos séreket feltétlenül
szenvadni fog. Nincs végül semmi-
féle bizottság arra, hogy az éret-

ségi törvény és az állami oktatás-
ról szóló törvény sérelmes szaka-
szai revízió alá vétetnek és orvo-
soltatnak.

Ellentétek

a miniszter és parasztpárt
között.

(Bucuresti, december 2.) A pa-
rasztpárt végrehajtó bizottsága
tegnap este a következő kommi-
nikét adta ki: A nemzeti párttal
folytatott tárgyalások jelenlegi
stádiumában a parasztpárt delegá-
tusai szükségesnek látják, hogy
december 10-re összehívják a
párt központi választmányát. A
parasztpárt ugyanis olyan javas-
latot kapott a nemzeti párttól,
amely túllépi a párt delegátusai-
nak a választmánytól kapott utá-
sításait, ezért szükségessé vált a
központi választmány összehi-
vása.

Sándor József

végigbeszélte a kamara ülését

A magánoktatási javaslat kritiká-
ja két ülésen át.

(Bucuresti, december 2.) A ka-
mara mai ülésén Orleanu elnököt.
Napirend előtt Madgearu szólalt
fel és intézkedést kért az Univer-
sul című lap ellen, amely a pa-
lament üléséről hamis tudósítá-
sokat közölt. Tancred Constantines-
cu csatlakozik Madgearu előter-
jesztéséhez és azt a kijelentést
tette, hogy az Univerul revolve-
rez. Maniu kérte az elnököt, hogy
e kifejezésért utasítsa rendre a
kereskedelmiügyi minisztert. Az
elnök azonban Madgearu utasi-
totta rendre, mire nagy tumultus
keletkezett. Tancred Constanti-
nescu ezután Madgearu egy ko-
rábbi interpellációjára adott vá-
laszt, ismertette a petrosényi
bányák kommercializálásának
ügyét és közölte, hogy abban
nemcsak liberális, hanem minden
fővárosi pénzintézet részt vállal.
A szénbehozatali illetéket pedig
azért emelték, mert az országban
elég a széntermelés. Madgearu
nem fogadta el a miniszter vála-
sztát és kérte az ügy aktáit.

Tancred Constantinescu kijel-
entti, hogy a kért aktákat nem
adhatja ki, miután azok egy ma-
gántársaság birtokában vannak,
ami felett nem rendelkezik. —
Ezután áttértek a napirendre.
Sándor József folytatta tegnap
megkezdett hozzászólását a ma-
gánoktatási törvényjavaslatához és
végigbeszélte az ülést.

Vérengzés

a budapesti uccán.

Hét embert megszurkált egy illas uccaseprő.

(Budapest, dec. 2.) A nagykorú környéken ma délután izgalmas jeleneteket éltek át az afra járó emberek. Egy dühöngő részeg fiatalember késsel a kezében végigrohant a Teréz-köruton és a körutról nyíló uccákon és az eléje kerülő járókelőket megszurkálta. Az első áldozat Hajszi Anna szalkácsnő volt, akit az Eötvös-ucca egyik kapualjában szurt vállon a dühöngő fiatalember. Az első szúrás után a fiatalember újra szúrásra emelte kését, azonban a szalkácsnő eljött ernyőjében megbotlott, mire Hajszi Anna félreugrott és sikoltozni kezdett. A járókelők üldözőbe vették a menekülő támadót, akitől később kiderült, hogy Nagy Alajosnak hívják, 22 éves uccaseprő.

A Hegedüs Sándor-ucca környékén szembekerült vele Barta András vasmunkás, akit hátszúrta. Az újabb merénylet után tovább rohant és az uccákon végig összeszurkálta azokat, akik nem tudtak elég gyorsan kitérni előle. Így az Erzsébet-köruton Szabó Odön műszaki tisztviselő baloldala döfte a kését, Korbuly Irén 14 éves kisleányt pedig az alsó testén sebesítette meg. A hat óra tájban igen forgalmas köruton érhető izgalmat és rémületet kelthet a részeg ember dühöngése. Százával esdültek össze az emberek, úgy, hogy mire Nagy Alajos a Wesselényi-ucca és az Erzsébet-körut sarkára ért, már több száz főnyi tömeg járt nyomában. A szembejövők közül azonban senkisémet állt elébe és így akadály nélkül futhatott a dühöngő ember. A Wesselényi-ucca sarkán állott Nagy XVIII. István lovasrendőr, aki eléje vágatott a menekülőnek. A fiatalember erre befutott a Wesselényi-uccába, ahol Gergye Ferencné varrónő balkarjába szurta kését. Az Almássy-téren ugyan csak balkarján sebesítette meg Friedmann Mártonné háztartásbeli asszonyt is. Az üldöző tömeg oly óriásira nőtt már, hogy megakasztotta a körut forgalmát. Az autók, kocsik, villamosok megálltak az üldözés ideje alatt. Mikor végre ismét a Wesselényi-ucca sarkára értek, egy rendőr, Mészáros II. Zsigmond mellett ragadta Nagy Alajost, ki vérben forgó szemmel szurta kését a rendőr felső karjába, úgy, hogy a penge markolatig belemélyedt a húsbá. Mészáros azonban súlyos sebesülés ellenére sem engedte el Nagy Alajost, hanem birkokra kelt vele. Néhány pillanat alatt odaérkezett az üldöző tömeg, amely botokkal, ernyőkkel, ököllel ütlegelte a dühöngő embert és csak pillanatokon múlt, hogy meg nem léncseltek. A tömeg hangulata olyan izzó volt, hogy a Nagyt védő rendőröket is súlyosan bántalmazták. Végül is egy rendőri készültség teremtett rendet a forradalmi hangulatú uccán és Nagy Alajost bepisírték a főkapitányságra.

A rendőrorvosi vizsgálat során kiderült, hogy a dühöngő ember teljesen épelméjű, csupán részeg. Azt vallotta, hogy egy Nagymezőpccai korcsmában egyszerre ienajtott egy liter bort és ez annyira lerészegítette, hogy nem tudta, mit csinál. Letartóztatták.

Leleplezés készül Zichy Rafael gróf körül.

A tanácselnök és a szigorú ítélet. — Miért interpellál a gróf védője.

(Budapest, dec. 2.) Dr. Györki Igre magyar nemzetgyűlési képviselő, a másfél esztendőre ítélt gróf Zichy Rafael védője, mint megígértük, interpellációt jegyzett be a nemzetgyűlés naplójába, amelyet december 9-én fog elmondani. Az interpellációt nagy érdeklődéssel várják, mert annak nagy feltűnést keltő politikai vonatkozásai vannak. Györki arra fogja kérni Pesthy Pál igazságügyminisztert, hogy éljen felhívási jogával, mert a tárgyaláson Török Géza tanácselnök erősen elfogult volt a Zichy-féle pör vádlottjainak kárára. Elmondja az in-

terpelláló, hogy a tanúk és a vádlottak a tiszta igazságot vallották, az adataikat igazolták is, az elnök mégis a két panaszos megesketése mellett döntött, s azok esküje alapján döntötte el a per sorsát s mondotta ki súlyos ítéletét. A két panaszos pedig: Zichy Rafaelné és Tormay Cecília a legnagyobb női kurzus alakulatának, a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének vezetői, s Györki meggyőződése szerint a tanácselnököt ez a körülmény befolyásolta annyira, hogy a súlyos vallomások dacára a panaszosok javára döntött, s a gróft — igazán ellenére — elítélte.

A pápa elhagyja a Vatikánt.

(Róma, dec. 2.) A „Tribuna“ jelentése szerint a pápa a jövő héten elhagyja a Vatikánt és meglá-

toztatja asszisi Szent Ferenc sírját.

Uj leleplezés az Albrecht-ügyben.

Bécsi lapok szerint Andrassy Gyula gróf a bolsevizmus alatt Albrecht-párti volt és a magyar király apósa akart lenni. — Apponyi nyilatkozata Ottó királysága mellett, de a Habsburg-család ellen.

(Bécs, dec. 2.) A legnagyobb bécsi lapok új szenzációs leleplezést közölnek az Albrecht-ügy, kulisszatitkaiból, amelyet az Aradi Közlöny bécsi szerkesztősége a következőkben ismertet, mivel kétségtelen, hogy ez a legújabb leleplezés ismét magasra fogja verni az Albrecht-ügy hullámaát. Mindenestre tisztázandó, vajon Andrassy Gyula gróf, aki már évek óta a magyar legitimisták legintranzigensebb vezére és aki a múlt héten egyik nyilatkozatában súlyos kifejezésekkel illette Albrecht főherceg tróntervét, valóban Albrecht-párti volt-e a bolsevizmus alatt? Mert ha így áll a dolog, akkor Andrassy tekinthető az Albrecht-terv apjának.

A bécsi lapok leleplezése szerint Albrecht főherceg a bolsevizmus alatt Luzernben több ízben tárgyalt Andrassy Gyula gróffal, Windischgrätz Lajos herceggel, Hunyady Lajos gróffal és Vázsonyi Vil móssal. A tárgyalások során ez a négy politikus megállapodást létesített volna Albrecht-tel, hogy miután IV. Károly király lemondott, igyekezni fognak Albrechtet a magyar trónra juttatni. Andrassy csak később lett legitimista és állott IV. Károly, majd ennek halála után Ottó trónjába.

A leleplezést közzé Bécsi lapok közölnék, hogy Andrassy ma olyan erős és kíméletlen ellenele Albrechtnek. Ezt avval okolják meg, hogy Andrassy akkoriban arról álmodozott, hogy az új magyar király apósa lesz. Albrecht azonban nem akart tudni erről, mire Andrassy felfedezte legitimista érzelmeit és átértékelte IV. Károlyhoz.

Eddig a bécsi leleplezés, melyről nem tagadható, hogy kissé ian tisztikus. Viszont kétségtelen, hogy Andrassy Gyula grófnak sürgősen tisztázni kell a leleplezésben foglalt vádakot.

Az Albrecht főherceg királyjelöltségéről Andrassy Gyulával kapcsolatosan szárnyrakelt bécsi hírekhez a budapesti reggeli lapok azt az újabb mesét fálalták föl ma, hogy a legitimisták és Albrecht között bizonyos közeledés jött létre olyanformán, hogy a legitimisták belemennének abba, hogy Albrecht főherceg tegyen hűségnyilatkozatot Ottó királysága mellett és 1930-ig tanúsítson semleges magatartást. Ha az említett időpontban a külpolitikai helyzet akadályokat állítana Ottó trónra lépése útjában, akkor a legitimisták is hajlandók támogatni Albrecht trónigényeit.

E híradásokra ma délelőtt Apponyi Albert gróf, a magyar legitimisták vezére a nemzetgyűlés folyosóján hosszabban nyilatkozott az újságíróknak, akiket arra kért, hogy az ő nevére való hivatkozással kategorikusan cáfolják meg azt a mesét, mintha a legitimisták megegyezést létesítettek volna Albrecht főherceggel. Apponyi szenzációkeltő nyilatkozatában szögezte le a legitimisták álláspontját a Habsburg-házzal szemben.

A legitimizmus abszolút félreértésből származik minden olyan föltevés, hogy ha Ottó királyfi nem léphet a trónra, akkor beérhetjük bármelyik Habsburggal. Tudomásul kell már venni azt, hogy nekünk van királyunk és mindenki más bíróló volna, aki a magyar trónt elfoglalná. Még súlyosbitaná a cselekményt, ha ezt ugyanannak a háznak egy tagja követné el, amely háznak Ottó királyfi a feje. A legitimizmus nem egy családból származik. Nekünk semmi közünk a Habsburg-családdal. A mi föl fogásunk a Habsburg-családdal mindössze annyiban van összefüggésben, hogy a mi törvényes királyunk véletlenül ebből a családból származik. Ebből a szempontból tehát képtelen az az elgondolás, hogy amennyiben Ottó nem léphet jogainak gyakorlásába, akkor

mi hajlandók vagyunk másik Habsburgban kiegyezni. Albrecht főhercegnek a legitimista föl fogás szellemében egy hajszállal sincs több joga a magyar trónra, mint bármely más embernek.

Apponyi így végezte nyilatkozatát:

— Mindent abban foglalhatok össze, hogy nekünk van törvényes királyunk és minden célunk, kötelességünk ebből az adott álláspontból folyik. Nekünk van királyunk, a Habsburg-ház pedig sem ingünk, sem gallérunk.

Alkamarást fogtak Budapesten.

Széllámos, aki tisztviselői köreit el csalásait.

(Budapest, dec. 2.) Két esztendővel ezelőtt a budapesti városparancsnokságnak tudomására jutott, hogy egy Klein Ottó nevű fiatalember, aki nagyon gyakran elégségs huszártiszti egyenruhában, mint főhadnagy jelent meg a legelőkelőbb helyeken, különféle vizsgálásokat követett el. A megindított nyomozás során megállapították, hogy egyszerű tartalékos őrmester volt csupán, de hamis okmányai segítségével hosszabb ideig havonta felvette a főhadnagyi fizetést. Amikor idején bíróság elé állították és súlyosan megbüntették Klein Ottót. Most pedig megtudták a katonai hatóságok, hogy ez az ál-főhadnagy előléptette magát századossá és mint császári és királyi kamarás szerepel. Klein Ottó két civil ur kíséretében megjelent a Fehér Kereszt Egyesület Tisztelet-uccai székházában és az egyesület vezető személyeivel lépett érintkezésbe.

Itt előkelő gesztussal kijelentette, hogy az egyesület javára nagy társadalmi és anyagi sikerrel kecsegtető estélyt akar rendezni. Az egyesület vezető emberei felhívták a honvédelmi minisztériumot és érdeklődtek Klein Ottó személye iránt. A városparancsnokság már tudta, hogy miről van szó és azonnal intézkedett, hogy letartóztassák az ál-századost. A katonai bizottság éppen abban a pillanatban toppant be a Fehér Kereszt Egyesület tanácstermébe, amikor a „Jovag“ szónoki beszédet tartott az egyesület arisztokrata vezetősége előtt.

Természetesen nyomban küldt a turpisság és ekkor Klein Ottó nyöngött, hogy engedjék szabadon. A továbbiak folyamán megállapították, hogy Klein Ottó egy kis VII. kerületi szatócsüzlet tulajdonosa volt. Az eljárást megindították ellene.

MINDEN ORSZAGBA

elküldjük az „Aradi Közlöny“ hatalmas jubileumi számát. Mindenkinek saját érdeke, hogy hirdesse a karácsonykor megjelenő finncpi számban benne legyen.

Hóviharok

Magyarországon.

A hóhavás miatt lehetetlenné vált a villamosközlekedés Budapesten.

(Budapest, dec. 2.) Két nap óta valóságos hóvihartombol Budapest s általában egész Magyarországon. A magyar fővárosban a hulló hó mennyisége súlyos nehézségeket okoz a forgalom lebonyolításában. Nehezebbé teszi a helyzetet a havat állagmó érzéketlen kavarja. Rengeteg munkát okoz most a hó eltakarítása és ez csak azoknak a munkanélkülieknek szolgál örömmel, akik most a rendkívüli nagy mennyiségben lehullott hó révén jutottak aránylag jól megfizetett munkaalkalmhoz.

Az állandó havazás és hófúvás következtében különösen a villamos forgalmában fordultak elő zavarok. A kocsi nem tudtak előrehaladni a behavazott sínek és voltak esetek, amikor félóránál, sőt egész órákig állni kellett a kocsiknak, mert lehetetlen volt a pályát megtisztítani. A hóeltakarítást nagyban megnehezítette az állandó szélvihár. Hírhá tisztították meg sok helyütt tízpercenként a pályát, a szél állandóan visszafújta a havat.

A havazás következtében előállt zavarok nagy kárt okoztak a villamosfarsaságoknak, ellenben fellendítették az autók forgalmát. A mostani havazás komoly gondot adott a városnak. A hótömeg eltakarítása naponta 128 millió koronát emészt fel.

Budapesten különben a mai napon — 11 fok alatt állott a hőmérséklet, a folyók befagytak és a Duna felső részén megkezdődött a jégzajlás.

A jazz-band alkonya.

Ötven nănden külföldi muzsikusnak el kell hagynia Magyarországot.

(Budapest, dec. 2.) Érdekes rendeletet adott ki a magyar belügyminisztérium. Ez a rendelet, hogy úgy mondjuk, lefújja a budapesti jazz-bandeket, a rendelet értelmében ugyanis a Magyarországon működő összes külföldi zenekarok december hó végéig kötelesek befejezni itteni működésüket. Hosszu harc következménye ez a rendelet. A Magyar Zenészsövetség már hónapokkal ezelőtt memorandumot terjesztett a belügyminisztérium elé, amelyet arra kért a szövetség, hogy vonja meg az itt tartózkodási engedélyt a Budapesten működő jazz-band néger zenészekről. A kérelmet azzal indokolták, hogy a magyar zenészekről az idegen zenekarok elveszik a kenyeret, a magyar zenészek nélkülöznek, külföldön pedig egyáltalán nem tudnak elhelyezkedni. A belügyminisztérium értesülésünk szerint magáévá tette a Zenészsövetség kérelmét és a megjelenő rendelet szerint december 31-ike után idegen zenészek nem kaphatnak itt tartózkodási engedélyt.

A néger zenészek ligve azonban ezzel a nendeleettel aligha oldódik meg. A néger jazz-band-ek tagjai ugyanis többnyire artisták és az Artista Szövetség tiltakozni fog eltávolításuk ellen, mert mint artistákat, a néger zenészeket ugyanaz a nemzetközi védelem illeti, mint amelyben a magyar artisták is részesülnek külföldön.

Igy a néger és angol zenészek kiutasítása, miután ezek artisták, a külföldön dolgozó magyar artistákra súlyos következményekkel járhat, nagyon valószínű, hogy e rendelet után a magyar artistá-

kat is kiutasítják a külföldi állatok. Budapesten jelenleg négy néger jazz-band működik. A rendelet megjelenése után magyar zenészek fogják fújni a szakszofont.

Királyi parancsra meg akarták ölni Radicsot.

Óriási botrány a belgrádi szkupstinában. — Összeverekedtek a képviselők egy állítólagos királyi levél és egy Habsburg-óda miatt.

(Belgrád, december 2.) A szkupstina mai ülésén az ellenzék nagy botrányt provokált. Az ülés elején Uricsev disszidens Radicspárti felolvasta Radics Istvánnak a háboru alatt néhai Károly királyhoz intézett verseit, közöttük egy ódát is, amelyben dicsőíti a Habsburgokat. Ebben Radics arról áradozott, hogy Károly király mennyire pártolta a nemzetiségi kisebbségeket. Uricsev felolvasása nagy vihart idézett elő, amelynek során Radics hívei és a disszidensek összeverekedtek. Wikler volt Pribicsevics-párti belügyi államtitkár olvasott fel ezután egy bizalmas levelet, amelyet Radics a Davidovics-kormány bukása után szerzett meg. A levélben Sándor

király utasítja Petrovics akkori belügyminisztert, hogy tartóztassa le és tegye el láb alól Radicsot.

Viharos közbekiáltások: — A levél hamisítvány. A király ilyen utasításokat nem adhatott!

Az elnök ezután megvonta a szót Wiklertől és felszólította a képviselőket, hogy a király személyével ne foglalkozzanak. A Pribicsevics-párti független demokráta erre kivonultak a terem-ből és később az egész ellenzék deklarációt szövegezett meg, amely szerint a költségvetés vitájában nem vesznek részt. Az ülés végén indítvány hangzott el, hogy Szojjet-Oroszországgal azonnal kössék meg a békét, mert Jugoszláviának nem érdeke a jelenlegi állapot fenntartása.

Történelmi relikvia lett az angol külügyminiszter tolla.

Hogyan írták alá a locarnoi szerződést. — Briand békebeszède a német kancellárhoz. — A szerződés aláírásakor Locarnóban megkondultak a harangok.

(London, december 2.) A locarnoi egyezmény aláírása megtörtént. A német delegációt, mint jeleztük, Chamberlain angol külügyminiszter, D'Abernon berlini angol nagykövet és Stahmer londoni német nagykövet fogadták. A delegáció tagjainak a vonatból való kiszállása után Chamberlain elibük sietett és melegen üdvözölte a németeket; majd Lutherhez fordult és hosszasan elbeszélgetett vele német nyelven. A pályaudvarról az angol kormány által rendelkezésükre bocsájtott autókban hajtottak a Ritz-szállóba.

A szerződés aláírása előtt a különböző delegációk titkárjai még egyszer átnézték a szerződés szövegét, amelyet négy oldalra terjed, de a negyedik oldal már az aláírásokra fenntartott hely volt. Az aláírás aktusát filmfólvétellel örökítették meg és ez az első eset, hogy politikai aktusról filmfólvétel készült. Erre a célra külön fényezőket állítottak be az aláírásra kijelölt nagyterembe. Az aktushoz megjelentek az angol kormány összes tagjai Baldwin miniszterelnök vezetésével, valamint Macdonald munkáspárti vezér, Lloyd George liberális vezér, akik mindketten volt miniszterelnökök. Az aláírás a francia ABC szerint történt meg és így először Németország (Allemagne) delegátusai írták alá a szerződést. Anglia részéről Chamberlain és Baldwin, Németország részéről Stresemann és Luther, a többi államok részéről pedig a vezető államférfiak írták alá a szerződést. Minden delegátus a saját tollal írta alá a szerződést. Chamberlain tollát a külügymi-

nisztériumban helyezték el a történelmi relikviák között. A szerződés aláírása után Briand beszédet intézett a német delegációhoz, a melyben Németországot együttműködésre szólította fel. Chamberlain beszédében azt hangoztatta, hogyha a szerződéssel nem is érkeztek el az örök békéhez, de tartós békét biztosíthatnak vele. A beszédekre Luther német nyelven válaszolt és azt hangoztatta, hogy az egyezmény kiengesztelődést fog hozni, de a német nép várja, hogy a még megszállott területeket mielőbb irtítsék ki.

Délután fél ótkor audiencia volt a meghívottak számára és a gyász ellenére a fogadtatás a legfényesebb szertartásokkal folyt le. Az udvari ebéden Chamberlain külügyminisztert a király a térdszalagrend lovagjává ütötte s ezzel Chamberlain felvette a sir címet, amit azonban utódai nem örökölnek. A Buckingham palotában adott teán harmincan vettek részt. A királyné és a király nem jelentek meg a teán, ellenben V. György király a dolgozószobájában magánkihallgatáson fogadta az összes delegátusokat. A Foreign Office-ben ma tanácskozást tartottak az összes külügyminiszterek, amelyen főleg a rajnai kérdésről és a léghajózásról folytattak eszmecsere. Németország külügyminisztere kijelentette, hogy a megszállás enyhítésén kívül légiügyi téren is engedményeket kíván Németország. A légiügyi kérdésben különben december 4-én Párisban külön konferencia lesz. Vandervele belga külügyminiszter úgy nyilatkozott, hogy hajlandó a belga megszálló csapatok létszámát egyharmadával

leszállítani. Briand is hasonlóképpen nyilatkozott, de erre vonatkozóan egyezséget még nem kötöttek. Érdekes, hogy Benes és Briand utazásuk közben megbeszélték az orosz probléma megoldását is s, abban állapodtak meg, hogy bizonyos pszichológiai momentumok bekövetkezése után lehetséges leszik a gazdasági viszony helyreállítását is Oroszországgal. A locarnoi egyezmény aláírásán megjelent államférfiak között élénk megbeszélés tárgyát képezte az orosz probléma. Az elterjedt hírek szerint Csicserski orosz külügyi népbiztos a legelőzelebb Londonba érkezik.

Locarnoi jelentés szerint tegnap este, a locarnoi egyezmény londoni aláírásának hírére, az összes templomokban megkondultak a harangok.

Válsággal küzd

a német automobilipar.

Az amerikai konkurencia romlásba dönti a német autógyárakat. — Autókiállítás, amely a nemzeti érdekekhez apellál.

(Berlin, dec. 2.) Fölötte szomorú kilátások között nyílt meg a német automobil-kiállítás. A német automobilipar nagy válsággal küzd. A súlyos pénzügyi viszonyok között nem tud szert tenni a tömegtermeléshez szükséges hitelekre és így nem képes olcsó gépeket a piacra dobni, ami pedig föltétlenül szükséges, mert különben Amerika részéről egyre nagyobb méreteket ölt a konkurencia. Ennek a versengésnek ellensúlyozására a németek saját termelésük árát egyre lejjebb és lejjebb szorítják, sokáig azonban nem bírják a veszteséggel való munkát, különösen nem, ha a német autópárt meg nem védi a kormány megfelelő védvámokkal és hányszulejzárattal, olcsó hitelekkel. A gyárak ma minden segédforrást igénybe vesznek, hogy gépeik sorozatos és így olcsó előállítását a régi szírvonalon fentarthassák, de törekvéseik eredményei nem elégték.

A szerencsétlen viszonyok ellenére a német autópár állandó kitartással dolgozik tökéletesedésén. Ez meglátszik a most nyílt kiállításon is, annak ellenére, hogy valamilyen szennyes újonságot nem produkáltak. Általában az összes márkák áttértek a négykerék-fékre és a baloldalon levő kormány-szerveket a jobboldalra helyezték át. A nagy erőlködések dacára a német autópár a mostani kiállításon nem számíthat anyagi sikerre a szomorú gazdasági viszonyok miatt és az egész kiállítás nem tekinthető üzleti vállalkozásnak, hanem csak propaganda-eszköznek, amelynek révén a beözönló idegen gyártmányokkal szemben a hazai ipar iránt tartják ébren a közönség figyelmét. Feleltetés ez a német nemzeti érdekekhez, nehogy egy fontos iparuk elbukjék.

Az „ARADI KÖZLÖNY”

40 éves fényes pályafutását az előfizetők és hirdetőik hatalmas tábora kíséri. A közönség rászokását a bizonyítja a legjobban, hogy sokan vannak közöttük, akik az első számtól kezdve előfizetői és hirdetői az „Aradi Közlöny”-nek.

Vigyázz! Tisztelegj!

Az egyenruha csábító varfája és a poruljárt aradi inasgyerek.

(Saját tudósítónktól.) Hiába volt világháború, hiába van pacifizmus: a fegyverekkel vele születik az uniformis utáni vágyódás. Hősünkkel is ez esett meg. Alig tizenhat esztendő, vézna kis testén egyszer végigbízsergett egy nyitott szekrény kincsének látása: a kapitányt uniformis, ami elenállhatatlan erővel készítette arra, hogy azt magára öltse, — ha lötyögős is volt egy kicsit rajta — odaálljon a tükör elé, vigyázzba koppantsa a két cipője sarkát és szalutáljon önmagának. Szalutálni! Milyen gyönyörűség! És a vézna kis ujaradi lakatosinas képtelen volt ellentámaszkodni ennek a csábításnak. Magára öltötte a sógora egyenruháját és kicsit félénken, kicsit esetlenül, de kényszerült önérettel sétált át az ujaradi hidon Arad felé. A hidon a poszt tisztelgett. Belekuncogott a markába s most már kihuzott felsőtesttel szaporázott befelé a városba. A színház előtt azonban megremegett egy kicsit: szembe vele több tiszt jött. A „kapitány ur“ zavarodottan ki akart térni, de két szúrós őrnagy szem megállította. Az őrnagy ur ugyan nem azért haragudott meg, mert egy alantosa elfelejtette az előírt tiszteletet megadni, hanem mert ennél nagyobb szabálytalanságot vett észre: a „kapitány ur“ majdnem a nyakáig érő hatalmas karddal volt felfegyverezve. Természetesen azonnal eltört a mécses. A kapitányi uniformisból egyszerre kibujt a gyerek, aki sírni kezdett. Azonban az őrnagy ur jószívű ember volt, megértette a szituációt, a civilbe öltöztetett „kapitány“ pedig hálásan kezet csókolta neki az elbocsátásért és futyorészve távozott a rendőrség épületéből. (p. a.)

STRENGTH MUSICIAN

* Magyar kvartett világsikere. A világ összes lapjai ünneplik a legnagyobb magyar vonósnegyest, amelynek tagjai Waldbauer Imre, Keszler, Temesvári és Kerpely. A legnagyobb angol lapok a The Times, Daily Telegraph a teljes elragadtatás hangján emlékeztek meg Waldbauerék csodás szépségű zenei teljesítményéről, amely véleményük szerint, Bartók Béla és Kodály Zoltán feltűnése mellett, a mai zenei világ egyik fellegűs tüneménye. Arad közönsége lázas érdeklődéssel várja december 13-ra tervezett fellépésüket. Jegyek Sándor hírlapirodában kaphatók.
* Wolff Károlynak, a kitűnő festőművésznek képiállítására vasárnap — december 6-án — nyílik meg az aradi Kulturpalota kistermében és ezen a kiállításon legújabb dolgait mutatja be Arad közönségének.

Kihirdették az ítéletet a tatarbunári lázadási pörben.

Egy szenátor, egy polgármester is részese az összeesküvésnek.

(Chisenev, december 2.) A tatarbunári lázadási bünpör ügyében ma délután 3 órakor hirdették ki az ítéletet. Óriási közönség gyűlt egybe az ítélet kihirdetésére. Cs erős katonai készültség tartotta fenn a rendet. Az elnök felszólította a közönséget, hogy az ítélet kihirdetést csendben hallgassa végig és mindenféle vélemény nyilvánítástól szigorúan tartózkodjék. Azután hozzákezdett az ítélet felolvasásához: a 279 vádlott közül 85 vádlottat elítélték. Ezek közül

egyét életfogytiglani fegyházra, kettőt 15—15 évi fegyházra, a többi hat év s hat hónap közötti börtönbüntetésre. A kiskorúak 6 hónapos fegyházbüntetéseket kaptak. A tatarbunári polgármester és a pap ellen is közvédat emelnek, miután belenyosodott bűnösségük. Ugyazint Beucov cahulmegyei szenátor immunitásnak felfüggesztését is kérték, miután belenyosodott, hogy ő is bűnös az összeesküvésben. Az ítélet indoklása 186 gépelt oldalt tesz ki és felolvasása 4 óra hosszat tartott.

Keresem a dalt az aradi éjszakában

Vidám mulatozás galoppban. — Hogyan szórakoznak a mai időkben a különböző aradi lokálokban.

Elindultam az aradi éjszakában, hogy megkeressem a nótás vidámságot, amelyet — úgy mondják — börtönmű vidéken mulatnak az emberek.

Tessék gyorsan mulatni.

Aradon este 9 óra után kezdődik az éjszakai élet és éjfél utáni 1 óráig tart. Mint a hivatalban. Épen csak hogy nincs kiírva a mulatóhelyek a tájára: „Hivatalos, dőzsölési órák 9—1-ig.“ „Tessék gyorsan mulatni, mert nem érünk rá!“ És a szórakozni vágyó polgárok (engedelmes, jó gyerekek) pontosan betartják az utasítást: már vacsora után beülnek megszokott kávéházukba, vendéglőjükbe vagy kocsmaikba és sürgősen elkezdik a „lumpolást.“ Na gyon szerencsésen összeválogatott társaság az, amely két-három órai melegedés után megtalálja azt a hangulatot, amely az igazán fesztelen, vidám mulatozáshoz szükséges. És ha a bor, cigány, mulató tekintetek végre már a kellő hőfokig felmelegítették a kedélyeket és napi gondokra, bajokra, öntudatra ráborul a mámor sokszínű fátyla, a felszabadult érzések szöveget és melódiát keresnek, hogy meginduljon a nótázás. Akkor beüt a krach.

Valamelyik sarokból felharsan a főpincér józan és józanító vég-szava, amely mint éles bicska vágja, tépi darabokra a hangulat mámorfátyolát:

— Oare de inchidere! Záróra! Fizetni kérem.

És vége. Kihörpintik borait és hazamennek szegények.

Jelenet az aradi éjszakából.

Lajcsi, a nótás cigány, divatba hozta Aradon a dalolást. Éjfél után már hangos a szórakozóloká-

lok környéke a „bor lelkétől“ — a nótától. Gyors szemlét tartok, hogyan mulatnak Arad lumpjai. Egymásután pergetem itt le a jeleneteket, amelyeket néhány mulatóhelyen lestem el:

I. Jelenet. (Jónevű étterem, páholyok színes ernyőkkel. Négytagú férfítársaság. Az asztalon sok üres tálca, a cigánybanda nagybögöstől, cimbalmostól együtt az asztal körül táborozik.)

— Azt huzad, hogy: „Szeretnék május éjszakáin...“ Csak finoman, mint a selyem.

A cigány hangfogóval puhítja, finomítja a hegedű szavát, a társaság mélabusan mereszt szemét a poharakba. Messziről úgy látszik, mintha elaludtak volna. Pedig merengenek, a könyökükre dőlve élvezik a nótát, amely olyan halk és finom, mint a selyem... Mulatnak.

II. Jelenet. (Előkelő kávéház. A sarokban nagy társaság, kereskedők és tisztviselők kedves családjaikkal. A hangulat már emelkedett, de csak egy hang énekel, a többiek ájtatosan hallgatják a szép, érces tenort. Az énekes valamelyik dalárda büszkesége lehet, mert nagy önbizalommal tenorizálja Don José belépőjét.)

A társaság el van ragadtatva a félmagas cétől és lelkesen tapsol.

— Istenbizony, a Jadlowker sem csinálta különben!

A marosparti Jadlowker szerényen mosolyog és iszik. A többiek is isznak...

III. Jelenet. (A Taverna. A gyönyörű lokálban csupa őrgrofok és nagyhercegnők ülnek, akik elegáns spleennel szitroszlik a coctailt és más idegennevű nektárokat. Itt az előkelőségtől nem mernék dalolni a vendégek, de

azért jól érzik magukat ebben a nagyvárosias hangulatban: pózolnak, táncolnak, kokettálnak és — sokan a borárjegyzéket figyelik titokban.

IV. Jelenet. (Polgári vendéglőben hangos társaság mulat. Jómódú iparosok, vagy vidéki birtokosok lehetnek, az arcok nekítüszedtek a bő vacsorától, a szemek csillogtak a bortól, a kezek hevesen gesztikuláltak a harapózó mártortól. És énekeltek harsányan, szívesen, sokat.)

Mikor beléptem, rémes hangzavar ömlött felém a boráztatta hosszú asztal mellől. Nem tudtak énekelni az atyafiak, de azért csak futták lelkesen, kegyetlenül és azt hitték, hogy ők most nótáznak, pedig csak lármát csaptak.

A mulatság vége.

Éjjel egy órakor aztán a rendőrség kötelességből, a főpincérek muszájból megkezdik a takarítás műveletét és ugyancsak nagy munkájukba kerül, hogy a „svungba jött“ lumpokkal megértessék a záróra erkölcsnemesítő hatását. Nagy harcok árán sikerül a konok mulatókat kiszorítani a helyiségből és akkor az uccára ömlik ki a jókedv. Sokáig hangos még az éjszakai Arad a hazaszéledő lumpok lármájától. Végre aztán lassan elül a zaj, a lehuzott boltredőnyök, mint átomra csukott szemhéjak őrzik a csendet... és az éjszaka fekete palástja halkán letakarja a nehezen elalvó várost.

Rip.

MOZI.

xx Régen nem volt Aradon mozifilmnek olyan osztatlan forró sikere, mint az aradi Apolló mozgósínházban napok óta szaladó „Cárnő“ című Lengyel—Biro filmszínűnek, melynek főszerepét az utólrhetetlen Pola Negri alakítja. A bájos filmslágér még péntekig marad műsoron. Jegyek elővételben az aradi Apolló pénztáránál. Az előadások fél 5, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Jól akar szórakozni? Okvetlenül menjen el ma este az aradi Uránia mozgósínházba, ahol utóljára kerül vetítésre a „Szent büne“ című megkapó érdekességi hűségű darab. A főszerepben Noele Roland és Gaston Jaques. — Péntektől az Uránia újból egy hatalmas kalandorfilmkolosszus bemutatóját kezdi meg: „Asszony a milliókkal“ címen, amelynek főszereplője Ellen Richter, Huszár Károly és Bog Doddy. Első rész péntektől az aradi Urániában. Az előadások fél 5, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Jön! „A házasságszedelgő“ nagyszabású erotikus színjáték!

KÉPES és MESÉSKÖNYV
30 lejtű huszonötfele fajta
Sándor hírlapirodában Arad.

Győződjön meg, hogy legolesőbban csak a ::

PRIMÁVARA AU PRINTEMPS
DE BUCURESTI

női divatruházában Arad, vásárolhat.
Minorita templommal szemben

H I R E K.

Az Aradi Közlöny

jubiláris számára lázas tempóban folyik a készülődés. Nemcsak mi, akik a hatalmas karácsonyi számot összeállítjuk és felépítjük, hanem lapunk nagyszámú barátai, régi előfizetői is azon buzgólkodnak, hogy a 40 év története minél pontosabban és színesebben legyen megírva. Tömegesen kapjuk a jubileumunkra vonatkozó cikkeket és leveleket nemcsak aradi és aradmegyei barátainktól, hanem olyanoktól is, akik már régen elszármaztak innen, de az Araddal való kapcsolat az *Aradi Közlöny* útján a mai napig is fentartják.

Régi, ismert nevek kellemes és szép írásai fogják visszaidézni azokat az idöket, amelyek már-már a múlt ködébe veszttek. Események, alakok, kedves apróságok, emlékek egész raja fog felvonulni az *Aradi Közlöny* karácsonyi számában, amelyet a képek egész légiója fog tarkítani. A jubileumra vonatkozó cikkek iróit ezúton is felkérjük, hogy cikkeikhez egy-egy fényképet is mellékeljenek, azokat pedig, akik már írásukat hozzánk juttatták, vasárnapig pótlólag küldjenek egy fotográfiát. Reméljük, hogy régi munkatársaink, előfizetőink és barátaink arcképgalériája így teljes lesz és abban a régi Arad minden szereplő és ma is élő egyénisége helyet foglal.

Negyven év múltán, a felekezemelő jubileum alkalmával legyen együtt az a nagy és szeretetben összeforrott család, amelyet az *Aradi Közlöny* munkásai és előfizetői, olvasói alkotnak.

— **Milyen idő várható?** A meteorológiai intézet jóslata: Átmene-tileg hőemelkedés csapadékkal (hó, havaseső), később szeles, változó idő.

— **A cseh kormányválság.** Prágából táviratozzák: Valószínűleg tartják, hogy sem Svehla, — az eddigi miniszterelnök, — sem Sramek nem fogják tudni megoldani a kormányválságot. Hivatalnokminiszterium fog következni, amelyet Massaryk elnök is szívesebben látna, mert erre sokkal nagyobb befolyást gyakorolhat, mint egy esetleges parlament kormányra.

— **Tizennyolcmillió Románia lélekszáma.** Bucarestből jelentik: A belügyminiszterium igen érdekes adatokat hozott nyilvánosságra Romániának 1866—1925. évekről készített népesedési statisztikájával. A statisztika szerint Romániában I. Carol fejedelemének proklamálása-kor 4.200.000, a függetlenségi harcok után 4.479.818, a királyság kiáltásakor 4.622.614, a bolgár háború után 7.351.341, a háboruból lépés esztendőjében 7.900.000, a trianoni békeszerződés ratifikálása idején 15.900.000, 1925-ben pedig 18.000.000 lélekszámot tartottak nyilván.

— **Magyar asszisztens a párisi egyetemen.** Párisból jelentik: A három óta eisőzben történt most, hogy magyar orvost nevezett ki a párisi egyetem orvosi kara asszisztenssé. A párisi egyetem új magyar asszisztense Rutkay László dr. lett, kit a szülészeti klinikára nevez-

A Magyar Párt tárgyalása a kormánnyal

A pártközpont hivatalos nyilatkozata.

(Cluj—Kolozsvár, december 2.) A Magyar Párt központja a bucaresti-i tárgyalásokkal kapcsolatban a következő felvilágosításokat adja:

— Bucarestben a tárgyalások folyamatosan vannak. A tegnapi nap a megbeszélések újból kezdetüket vették és a Magyar Párt megbízottjai által előterjesztett pontokat, amelyekre a kormány már elvi választ is adott, részletesen is meg fogják tárgyalni. A Magyar Párt megbízottjai a következők: dr. Bernády György, gróf Toldalagi Mihály, gróf Teleky Arthur és dr. Pád Árpád. A kormány részéről Constantinescu földművelésügyi miniszter vesz részt a tárgyalásokon, de valószínű, hogy más szakminisztert is be fognak vonni. A megbízottak a Magyar Párt elnökségé-

nek részletes jelentést tesznek a tárgyalások eredményéről, amelyről a pártelnökség majd hivatalos kommunikét ad ki. A bucaresti-i tárgyalásokról mindaddig a Magyar Párt nem nyilatkozik többé. Amennyiben a lapokban mégis idevonatkozó közlemények jelennek meg, azok légből kapottak, vagy egy-egy elejtett szóra felépített kombinációk.

Bucaresti tudósítónk jelenti északa: A Lupta közli, hogy a kormány s a kisebbségek között folytatott tárgyalások megszakadtak. A liberálisok nemcsak a községi választásokra, hanem az általános választásokra vonatkozólag is akarnak paktumot kötni, a kisebbségek azonban legfeljebb csak a községi választásokra hajlandók lekötni magukat.

— **Aradi vendéglős ötvenéves jubileuma.** Bensőséges ünnepség folyt le ma este az aradi Vadászkiert vendéglőben. Az aradi vendéglősök Schwarz Ferenc aradi vendéglős 50 éves jubileuma alkalmával társasvacsorát rendeztek. A banketten Aradváros társadalmának több számottevő tagja, a hatóságok fejei és az összes aradi vendéglősök és kávéosok jelentek meg. A város vezetősége nevében dr. Robu János főpolgármester és Popa Constantin városi tanácsos, azonkívül Filotti Zamfir rendőrprefektus vett részt. Az első felköszöntőt dr. Robu János főpolgármester mondta, aki a királyra mondott köszöntőt, majd áttért az ünnepeltre. Kijelentette, csak nagy elfoglaltsága akadályozza meg abban, hogy a polgárság körében gyakrabban megjelenjen, azonban felhasznál erre minden lehetőséget. Ő, mint a város feje egyformán szereti a város minden polgárát. Az ünnepelt jubileumában a munka győzelmét is látja és látja azt is, hogy a város polgársága tudja azt, hogy a becsületesebb munka nemcsak az egyént, hanem a várost és az államot is előre viszi. Schwarz Ferenc ünnepelése pedig jótételező lehet a jövő generációnak a munka tisztelgésére. A főpolgármester szavait Schwarz Ferenc és feleségének elismerésével fejezte be. A főpolgármester után Cika Pál, Schwarz Andor, Kun-Szabó József és még számosan mondtak toasztot. A bankett folyamán ezüst serleget nyújtottak át az ünnepeltnek, aki meghatótan köszönte meg a figyelmet.

— **Agyonlőtték Csekonics Sándor grófot.** Zombolyáról megdöbentő hírt jelentenek: Csekonics Sándor grófot a jugoszláv területen levő Julia-majorban, amely három kilométerre van Zombolyától, a dobrovoljacok (hadviselt leszerelt katonák) agyonlőtték. A tragikus esetről részletek hiányoznak: A meggyilkolt gróf, aki egyáltalán nem foglalkozott poli-

Legszébb bársonyok, selymek !! és válogatott divat cikkek !!

„RECORD“

!! női divat áruházban Arad, Str. Eminescu (Deák f-u.) 15.

legméltányosabb árakon.

rikával s csak a megmaradt birtokai kezelésével törődött, ötvenedik életéve felé közeledett.

— **Halálozás.** Weisz Arnoldné, született Deutsch Berta ma, életének nyolcvanegyedik és házasságának hatvanadik évében meghalt. Az elhunytat, akit nagy rokonság gyászol, temetése 3-án délután 3 órakor lesz az aradi izraelita temető halottas házából.

— **Két üveg szeszért.** Budapestről jelentik: Néhány héttel ezelőtt a kumagotai országúton meggyilkolva és kifosztva találtak egy munkáskínézési férfit. Most a csendőrség letartóztatott három dombgyházai embert, akik rövid vallatás után beismerték, hogy ők ölték meg és fosztották ki azt a szerencsétlen embert, akit az országúton találtak. A rablógyilkosok nem ismerték áldozatukat, csak azt tudták róla, hogy szesz-csempészéssel foglalkozik. Lépre csalták és meggyilkolták két üveg pálinkáért.

— **„SEMBRIT“ valódi angol kelmék nagy választékban**

FRATII LENGYEL

divatruházban Arad, Bulv. Reg. Maria 22

— **Betörés egy aradi fátelen.** Mikó Lajos ma reggel jelentést tett az aradi rendőrségen, hogy az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek betörték a Seidner Bernát és Figi cég Piata Cetatei-vechi (Óvár-téri) fátelére, ahonnan egy 20.000 lej értékű gyujtómágnest elloptak. A rendőrség megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

— **Aradi szálló csavargói.** Az elmúlt éjjel az aradi államrendőrség közgei razziat tartottak a Calea Radnei (Radnai-uton) lévő „Három csillag“ szállodában, ahonnan több rovtomultu csavargót állítottak elő.

— **Ellopott fehérnemű.** Mark Tódorné aradi lakos a mai napon az aradi államrendőrségen feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik az elmúlt éjjel behatoltak udvari szobá-

Olcso és jó női kabátok

kizárólag MENCZER

női confectio áruházban kaphatók adon, a Széchenyi malom mellett

jába és onnan több ezer lej értékű ruhaneveléket vittek el. A betörők ellen megindult a nyomozás.

— **Beck Vilmos meghalt.** Budapestről táviratozzák: Beck Vilmos, a budapesti Operaház egykori kiváló baritonistája, 57 éves korában Chicagóban elhunyt. Beck Vilmos már tizenhét esztendővel ezelőtt elhagyta Magyarországot és azóta állandóan külföldön élt.

— **Jelentkezési felhívás.** Az aradi rendőrprefektúra felhívja Plesz Gyula, Bolgár József és özv. Szabó Istvánné aradi lakosokat, hogy a mai nap folyamán övtenenél jelenjenek meg az aradi rendőrprefektúra közgazgatási osztályán, bizonyos igazolványok átvétele végett.

— **Meghalt a legkiválóbb magyar ötvösiparos.** Budapestről jelentik: Hosszabb betegeskedés után most halt meg hevenkét esztendőskorában Bachruch Károly ékszerész és ezüstgyáros, akinek neve valódi fogalom volt az utolsó évtizedekben. A magyar ötvösiparnak egyik legkiválóbb képviselője volt Bachruch, aki ennek a régi iparnak híre és fényét megint ismertté és becsülttette külföldön is. Híres üzletét, melynek kirakatában drágakövek szapor-káza szórták a fényüket, mindenki ismerte, aki Budapestten megfordult. A most elhunyt ékszerész-iparos közgazdasági tevékenysége elismerésül számos kitüntetést kapott.

— **A timisoarai vonatban meghalt egy őrnagy.** Ma este a Craiova felől érkező személyvonat egyik fülkéjében eszméletlen állapotban találtak Niculescu György bucaresti-i őrnagyot. Értésítették a mentőket, akik már csak a közben beállott halált konstatálhatták. Az orvosi vizsgálat szerint szívzélhűdés ölte meg az őrnagyot.

— **A korai tél áldozatai.** Tegnap reggel a kerülősi határban, a községtől mintegy két kilométernyi távolságban, holttestet találtak az ut mély árkában. A csendőrség megállapította, hogy a hulla Pálkás Andor 32 éves kerülősi lakossal azonos. Pálkás a szomszédos Csermő községből mámorosan baktatott hazafelé és közben beleesett az árkába, ahonnan nem tudott kiszabadulni. A részeg ember reggelre megfagyott az árokban. A nagylaki csendőrség a novemberi fagynak egy másik áldozatáról tett jelentést az aradi ügyészségnek: Rucz Anna 70 éves asszonyt a nagylaki ev. templom előtt ma hajnalban meggyya találtak. Az öregasszony az északai hideg elől a templom ajtajánál keresett menedéket és ott megfagyott.

— **Rónai Nándorné megdöbült.** Budapestről táviratozzák: Rónai Nándornén, aki mintegy hat és fél milliárddal károsította meg üzletfeleit, ma kitört az elmebaj. Rónai-nét beszállították az elmeógyógyintézet megfigyelő osztályára.

Egy szent büne
ma utoljára az aradi
Urániában.
Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 9 órakor kezdődnek.

— Hárommillió házvétel Aradon. Hatalmas bérház cserélt ma gazdát Aradon. A Bul. Regele Ferdinand 62. számú házat, amelyet az aradiak Wanicek-féle ház néven ismernek, ma megvette Erdős Ignác aradi állatorvos hárommillió lejért.

— Uj karnagyot kap az aradi minorita-templomi énekkar. Wild Endre dr. aradi minorita lelkész legutóbbi külföldi útján az aradi templomi énekkar részére karnagyként leszerződött dr. Walter Cornelius kiváló bécsi zeneszerzőt és zenepedagógust. A karnaggal együtt Aradra jön a felesége, aki ismert orgonaművész. A jeles művészpár már a karácsonyi ajátosságokon bemutatja művészetét az aradi híveknek.

— Gyilkosság három lejért. Bucarestből jelentik: Temeile Constantin bucaresti-i lakos az andronachei erdőben 3 lejért meggyilkolt egy asszonyt, akinek a személyazonosságát a mai napig sem lehetett megállapítani. A bucaresti-i törvényszék ma hozott ítéletet Temeile felett, akit 10 évi kényszermunkára ítélték.

— Halállal végződött barátság. Sibiu-ból jelentik: Balázs József sibiu-i (nagysebényi) fiatalember névnapi ünnepen volt Orbán Lajos nevű barátjával. Mulatozás közben, a hajnali órákban egy leány multja miatt Orbán összekülönbözött Balázs Józseffel. A szóharcból dulakodás lett, közben Orbán Lajos kést rántott és több szurással megölte Balázs Józsefet. Orbán Lajos a gyilkosság elkövetése után személyesen jelentkezett a rendőrségen, ahol letartóztaták.

— Kirabolt áruaktár Bucarestben. Bucarestből jelentik: Ma reggel jelentették a bucaresti-i XVI. kerületi rendőrségen, hogy az elmúlt éjjel ismeretlen felhúzó betörték Georgescu Paraschiva kereskedő Romana-uccában lévő áruaktárába. A betörők az udvar felől hatoltak be a raktárba, ahonnan közel 200.000 lej értékű árukat és a feltört pénzeszközökből 150.000 lej készpénzt loptak el. A betörést csak ma reggel vették észre és azonnal jelentették a rendőrségen. A megejtett rendőri vizsgálat megállapította, hogy a betörést többen követték el s hogy az éjszaka folyamán többször visszatértek a betörők, mivel az elvitt áruk súlya több métermázsát tesz ki. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Szélhámosok kifosztottak egy községet. Párisból jelentik: Vakmerő szélhámosokat tartóztatott le a párisi csendőrség. Egy szerzetes jelent meg Phalempin községben és ott felkereste Desmazieres nevű sörfőzömmester feleségét. Az asszonyt az utóbbi évek alatt számos csapás érte és a szélhámos alszerzetes felajánlotta, hogy elhárítja tőle a felsőbb hatalmaktól nyert erejével a csapásokat. Elmondta az asszonynak, hogy Normediában egy szent emléket kell felállítani és ennek költségeit, 100

Házasság szédelő erotikus filmjáték legközelebb az aradi Apollóban.

Románia megegyezett Amerikával.

(Washington, dec. 2.) A román pénzügyi misszió elfogadta az amerikai bizottságnak a román háború előtti adósságok rendezésére vonatkozó javaslatát. A megegyezés feltételeit Coolidge elnök elé terjesztik jóváhagyás végett.

(Washington, dec. 2.) A román bizottság ma elfogadta a

ezer frankot kicsalt a hiszékeny asszonytól. A szélhámost két másik társa is támogatta és a községben több hitbuzgó asszonyt sikerült becsapniok. Végül azonban mégis kiderült a csalás és néhány nappal ezelőtt, amikor mind hárman újból megjelentek a községben, hogy további pénzt csikarjanak ki az áldozatoktól, akiknek isteni csodákat ígértek, már várta őket a csendőrség. A kihallgatás folyamán kiderült, hogy mindhárman veszedelmes nemzetközi szélhámosok, akiknek rövid idő alatt több mint fél millió frankot sikerült összeharcolniok.

— Egy bécsi operaénekesnő balesete. Bécsből jelentik: Könnyen végzetes lehetett volna az a baleset, amely Anday Piroskát, a bécsi állam operaház művésznőjét érte, amikor automobilon próbára ment. Közvetlen az operaház előtt az uccakeresztesnél a forgalmi rendőr megállást intett az autótaxinak, mert egy másik kocsit engedett át előbb az úttesten. A művésznő odaszólt a soffőrnek, hogy ki akar szállni és gyalog teszi meg a néhány lépésnyi utat az Operáig, de a soffőr nem hallotta és mikor a forgalmi rendőr tovább engedte az autót, a soffőr elindult. Anday Piroška éppen a kocsihágcsón állott és leesett úgy, hogy hanyattvágódott. A járókelők segítettek föl a kocsira, mely azonnal lakására vitte. Szerencsére nem történt komolyabb baja.

— Waldbauer—Kerpely világhírű vonósnégyes egyetlen hangversenye december 13-án vasárnap Aradon. Jegyek Sándor hírlapiródaiban.

— Thèmes tánciskolájában Aradon december 4-én új táncolón kezdődik.

— Nagy Géza jóhírnévként örvendő fényképész műterme a karácsonyi saison alatt ünnep- és vasárnap is nyitva van. Nagy Géza fotografáló lencséje, az ő fejlett izlése segítségével mindig a legbájosabb gyermek- és eredeti portre képeket örökíti meg, mely képek a legkedvesebb és legolcsóbb karácsonyi ajándékot képezik. Műterem állandóan fűtve, Arad, Bulv. Reg. Maria 8., földszint, megveházzal szemben.

— A Hellas-klub új téli helyisége minden csütörtök este és vasárnap délután a Központi kistermében.

— A Serail-krem a hölgyek legbiztosabb arcápolószere! Készíti Rozsnyay-gyógytár, Arad.

— Gencsyné dec. 5-én tartja „Mikulás”-bálját az aradi Központiban.

— Dr. Winnand-féle hársfamez-cukor a legbiztosabb szer köhögés és rekedtség ellen. Készíti Rozsnyay-laboratorium, Arad.

román adósságok likvidálásáról szóló javaslatot, amely szerint 46.580.000 dollárt kell fizetni Romániának kamatostól együtt. A szerződés az amerikai-britt adósságszerződéshez hasonlatos, s e szerint 62 év alatt kell, hogy Románia adósságát letörlessze és az első években a kisebb részletek esedékesek.

— Az összes modern kézimunkáról eredeti színes felvételben most jelent meg Bérczi D. Sándor cég Budapest, Dessewffy-ucca 5. árjegyzéke, melyet kedves olvasóinknak szíves figyelmébe ajánlunk. A cég minden kézimunkáról a legnagyobb készséggel szolgál felvilágosítással, főleg ha lapunkra hivatkozni méltóztatnak.

— Könyvtömög kiárusítás Kerpelnél.

— Valódi angol és német gramofonok, modern tánc- és művészlemezek nagy választékban Hegedüs cégnél Aradon.

— Elveszett egy briliáns függő a Csanádi-palotától átmenve, a Domán-üzletlőtől a Gazdasági Egyetig utvonalon. Megtaláló illő jutalomban részesül Csanádi-palota, földszint, IV.

— Ki lesz a boldog halandó, aki 100, 50, 10 ezer stb. nyeresémet fog nyerni a Sajtószindikátus 1925. december 16-iki sorsrúzásán. Vajjon hol él az a boldog ember? Kolozsváron, Nagyváradon, Brassóban, vagy pedig egy eldugott csendes kis hegyalatti falucskában. Talán nem is álmodja, hogy egy pár hét múlva minden ellenszolgáltatás nélkül anynyi pénznek boldog tulajdonosa lesz s mindez csak azért, mert egy pár lelt reszkurozott a Sajtószindikátus sorsjátékára. Ezen sorsjegyek még kaphatók a Rudolf Mosse hirdetési vállalatnál Cluj, Str. Regina Maria 37. a pénz és portóköltség előzetes beklüdenése mellett Sajtósorsjáték jelige alatt.

Bubifrizura — nadrágviselet.

Vége lesz a világnak a bubifrizura miatt. — Jósolja a nagymama az Irás szava nyomán. — Tizennyolc éves kislány szigorú levele az el-taluló bubifrizura ellen.

A bubifrizuráról már mindenféle rendű és rangú ember elmondta a maga, többé-kevésbé érdekes véleményét. — Nyilatkozott már a borbély, a fényképész, a nagynevű politikus, a körülrajongott művész, a párisi érsek öm-nenciája, sőt maga a Szentséges Atya, a pápa is. Valamennyien kedvező fogadtatásban részesítették az azóta már diadalmos új női hajviseletet, amit a praktikus idők jelének minősítettek. A „bubif” azonban eddig senki sem kérdezte, mi a véleménye a saját frizurájáról. Most aztán magától szóialt meg egy 18 esztendő aradi kislány és lesújtó kritikát mondott a divatos viseletről. Véleményének alátámasztásául egy 35 éves ügyvéd és a nem tudom hány éves nagy anyja kijelentéseit idézi. A felháborodott kislány érdekes és naiv leveléből közöljük az alábbi részleteket:

„A mai napig csak elhallgattam és visszafojtottam megbotránkozásom a

bubi-hajviselet ellen, amelyet ugyan praktikusnak, de szépnak egyáltalán nem talállok. Még nem láttam egyetlen nőt sem, akinek a „bubi”-fej jól — kimondottan — gyönyörűen állt volna... A nőnek főkéssége a haj... Nincs annál szebb, mint amikor a nő hajával takarózik. Gyönyörű, ésbontó!

Ez egy 35 éves korban levő ügyvéd kijelentése volt és kifejezi, hogy az egész világon élő férfiak 90 százaléka a hosszú hajviselet mellett foglal állást. Csodálom a nőket, akik állandóan azok keresik, hogyan tessenek jobban a férfiaknak és ezzel a viselettel szándékosan elcsúfítják magukat... Ez a bubifrizura (mert másnak nem lehet nevezni) valószággal kiirtja azt a csöppnyi nőiességet, amely még a mai hölgyekben megmaradt és teljesen megszünteti a külsőleg a férfi és nő közötti különbséget (?)

Amióta ez a frizura dühöng, a férfiak többet megengednek maguknak a nőkkel szemben. Nincs meg már bennük a női nem iránti lovagias tisztelet és olyan szabadszájuk, hogy azt már szemtelenségnek is lehet nevezni... En fiatal leány létemre (18 éves vagyok) teljesen egyetérték nagyanyámmal, akik az uccára sem mernek menni, hogy ne

ASPIRIN 0.5

Meghűlésnek már nyoma sincs!
Gyorsan és biztosan elmúlik

Aspirin
tablettáinak
használati folytán.

Csak az eredeti csomagolást vásároljuk (6 vagy 20 tablettát tartalmazó) a fehér-zöld-piros pecsétbéllyeggel ellátva!

Az újfőzetű

Record Speciala-Sör

Temesvári Sörtöző Rt.

eme magasfokú, világos, erős söre mindenütt kapható, hol a fősulyt igazán elsőrangú minőségre fektetik. 7198

Palackokban csakis különleges adjusztálásban ezen

Record Speciala Sör
Gimisoara

cimkével ellátva kerül forgalomba.

Női felöltő modellek árusítását karácsonyi árakban megkezdte a

ROYAL

Arad, Minoriták templomával szemben.

Gyermekirrdetéshez HÖFER-SZAPPANT használnak.

lássák a „modern” nőket. Mert azt állítják, hogy a „modern” szó teljesen jeli a régi „erkölcstelenség” fogalmát, csak éppen finomabb kifejezés. Nagyatvám egyre jósolja a világ végét. Azt mondja: „Meg van írva a szentírásban, hogy az utolsó években nem lesz különbség az emberek között, nem lesz szegényérzet a nőkben, a pirulást nem fogják ismerni.”

Kedves Szerkesztő! Most csak azt várom, mikor lesz megírva a nadrágviselés és a párisi köntös mikor tűnik fel az első nadrágos nő?

Eddig a haragos és fény levele, amely minden malitvány mellett is komoly igazságokat dobál a háttérbe. Csak az igazság bennünk, hogy van még különbség a férfiak és nők között (erre a haragos kislány, talán csak később fog rájönni) és így messze van a világ vége, amelyet a nagyanyai jósolt meg a szentírásból.

Az aradi Apollóban péntekig

„CARNÓ”

POLA NEGRIVEL

Az előadások 7, 8, 9, 10, 11, 12 órák között kezdődnek.

Fűtési célokra
a leggazdaságosabb és a legkényelmesebb fűtési anyag a

GÁZKÖLŐ

Kapható minden mennyiségben az aradi városi gázházban.

Megkerült a budapesti egyetem keresztigyalázója

Két pártra szakadtak a bajtársi szövetségek. — Agentprovokateur követte el a keresztitörést.

(Budapest, December 2.) A Budapesti egyetemen nagy az izgalom az egyetem hármasszámú termében történt keresztigyalázás miatt. Ebben a teremben ugyanis — mint megirtuk — az ott levő keresztet összetörték, a Híszkegyet tartalmazó táblákat letették és a rektor katedrájára dobták. Az egyetemi bajtársi szövetségek most összegyűltek az állatorvosi főiskola Lehel-törzsének helyiségében és ott táborozást tartottak, ahogy a diákok összejelvebeliket nevezik. Ezen a táborozáson súlyos szavakkal ítélték el a keresztigyalázást, de ugyanezkor élessé lett az a különbség is, amely a bajtársi szövetségek két csoportja között van. E két csoport most erős harcban áll egymással s a közeli választáson mérkőz össze erejüket. Most lesz ugyanis a szövetség fővezérének, vezérének, alvezérének, nádorának és egyéb vezetőjének megválasztása és a mostani keresztitörést mindegyik párt a maga előnyére akarja kihasználni. A mérsékelték, akik a szövetségek munkájából is akarják kapcsolni a politikát, saját kebelükben vizsgálókat indítottak a keresztitörés elkövetőjének kinyomozására és ezeknek a nyomozásoknak egy pillanatig sem igyekeztek hivatalos színezetet adni. Ezek fontosnak tartották az igazság kiderítését nemcsak lelkiismereti okokból, hanem azért is, hogy a túzókból álló ellenpártot megfosszák a propaganda-célokra nagyon is kihasznált keresztigyalázás hangulterelő meséjétől.

A diákságnak a maga körében történt nyomozása megállapította, hogy a keresztet agent-provokateur törte össze, még pedig a diákság ama csoportjához tartozó a teites, akik szélsőséges irányt követnek. Ezek között is a leghangosabb, legintranszigenesebb a gyarmatba vett fiatalember, akinek a budapesti és a vidéki „kilengés” esetében sok szerepe volt. Bendász belének hívják ezt a szigorú jogúzt, aki a kritikus napon már

reggel hat órakor ott volt az egyetemen a hármasszobában. Avval védekezett, hogy tanulni ment ilyen korán az egyetemre, mert az ő szobája nincsen fűtve, de ezzel szemben megállapították, hogy reggel hat órakor még az egyetem terméket sem fűtik. Bendász a keresztigyalázás napján korán reggel két óra hosszat töltött egyedül a teremben és csak két óra múlva, reggel nyolc órakor jutott eszébe, hogy zajt üssön s kiabálva szaladja végig az egyetem folyosóit, hogy a hármasszobában összegyűlve találja a keresztet, meggyalázva a Híszkegyet. A kiabálásra összeszaladt az egyetem hallgatói, amelynek nevében a Verbóczy-szövetség vezetői kéri az egyetem vezetését a vizsgálat megindítására, míg a büntényt fölfedező Bendász jogszigorú azt követelte, hogy az ifjúság maga vezethesse le a vizsgálatot és abba semmiféle hatóság ne avatkozzék bele.

A bajtársi szövetségek mostani ülésén ezt szemébe is mondták Bendásznak és azt is, hogy egészen értifetetlen, mi keresni valója volt korán reggel az egyetemen, amikor neki mint szigorú jogásznak évek óta nem kell bejárni az előadásokra. A diákok folytatják a vizsgálatot, de folyik a nyomozás az egyetem vezetésére részéről is, hogy ennek a főlháborító kegyeletértésnek elkövetőjét és intencióit kinyomozzák.

TEMERDEK OLVASNIVALÓ,
Ekkor, riport lép stb. lesz az „Aradi Közlöny” karácsonykor megjelenő tabláris számában.

Házasság szédelő erotikus filmjáték legközelebb az aradi Apollóban.

Zenebarátok figyelmébe!

Jegyezzék meg jól az **„ODEON”** nevet. Ez a védjegye a világhírű „Odeon” gramofonoknak és „Odeon” lemezeknek.

A családok öröme.

Szolid és nagyon olcsó árak!!

Arjegyzéket díjtalanul küld a nagyromániai vezérképviselő, valamint az összes vidéki lerakatok **„ODEON”**

BUCURESTI, 79., Calea Victoriei 79.
(a fehértemplommal szemben.) Lloyexpress.

Peruillást kér egy elkelt aradi fiatalember.

Ártatlanságát hangsúlyozza a betöréssel vádolt kereskedő.

(Szállt valóságokról.) Egy száradarancu fiatalember várja büntetésmentül a napok egyhangu malátsát egy konzor cellában. Reménykedve vár egy szabadító szót, amelynek nyomában kacsapódni előtte a fogház vasajtaja és hónapok múltán újra örülhet az életnek. Klein Jenő betörés vádjával két évi fegyházra elítelt aradi kereskedőjeget lesi egyre azt a napot, amelyen újra bírál elő állhat, hogy bebizonyítsa ártatlanságát.

Két évi fegyház

Körülbelül háromnegyed évvel ezelőtt a Marospartot egykori bázisában, Németh Miklós Astragyáni tisztviselőnél betörés történt. A betörőt a tisztviselő cselédje ugyan észrevette, amint az ablakon kúgrogt, azonban mire lármát csapott, a betörő megszökött. A feljelentés eiment a rendőrséghez és néhány nap múlva a detektívek elfogták Klein Jenő aradi kereskedőjeget, akinek megtalálnak az ékszereket. Klein azt vallotta, hogy egy aradi kávéházban vásárolta, de hogy ki volt, azt már nem tudta megmondani. Szembesítették vele a cseléd lányt, aki nem ismert rá a fiában a betörőre, azt vallotta, hogy az a férfi, aki az ablakon kúgrogt, magasabb volt mint Klein Jenő. Ennek dacára tovább folyt a rendőri nyomozás, melynek végzetével Klein átköszötte az aradi fegyházra. Néhány havi vizsgálati fogság után eljött a főtárgyalás ideje Klein Jenő várt erősítette ártatlanságát. Ujra szembesítették a cseléd lányval. És most következett a meglepő fordulat: a leány határozottan feljelentette, hogy Klein Jenőben arra a férfire ismer, aki az ablakon kúgrogt. A bíróság a nála talált ékszereket s a leány vallomását döntő bizonyítéknak vette és elhangzott a marasztaló ítélet, amelynek nyomában Klein kétségbeesve rogyott a vállottak padjára. Két évi fegyház, hangzott az ítélet. Klein Jenő magtörősebbre az ítéletet a temesvári táblához. Ott is helybenhagyták a két évet. Klein újból felebezett a bucaresti-i Curte de casatie-hez.

Ujra a bíróság elé.

Közben teltek a napok, a nyár elmúlt, ősz is lett és az idő rohamosan futott tovább. Nem jött a semmitörés ítélete. Ekkor Klein felkérte dr. Friedmann Ignác aradi ügyvédet, hogy vegye át védelmét. Az ügyvéd elsősorban visszavonta a beadott felebezést, hogy a bírósági ítélet jogerős legyen és aztán kérvényt adott be, amelyben a per újrafelvételét kérte. Hivatkozott Rasztig detektív csoportvezető vallomására, a cseléd lány első feljelentésére és reménykedve várja az elítelt kereskedőjeget, aki ártatlannak vallja magát, hogy a bíróság helyt ad a kérelmeknek és eldönti a per.

Patt és Patathon, mint Mikulások Mihályi-cukrászdában Arad. Darabja 10.— lej.

KÖZGAZDASÁG.

Magasabbra emeli a kormány az adókat.

Uj adóalanyokat keres a pénzügyminiszter.

Bratianu. Vintila pénzügyminiszter a jövő héten a parlament elé terjeszti új adójavaslatait, amelyek január elsején már életbe lépnek. A javaslatok szerint ezentúl megadóztatják az adózástól eddig mentes jövedelmeket is. — A pénzügyminiszter ezen a

reven egy milliárd kétszáz millió lej jövedelemre számít.

Az Argus mai száma közli az októberi indexszámot, amely szerint a drágaság az 1916. augusztusi árákhoz képest 47.33 százalékos és a múlt havi árákhoz viszonyítva két százalékos emelkedést mutat.

Zürichben 2.35, Párisban 11.80 a lej.

HEGYI VALUTAÁRAK.

(December 2.) **Ár:** Dollár 21, angol font 1060, cseh korona 6.50, francia frank 8.80, lira 9, dinár 3.80, schilling 31.20, márka 52, magyar korona 324, svájci frank 42. **Pénz:** Dollár 217, angol font 1050, cseh korona 6.40, francia frank 8.50, dinár 3.70, schilling 30.80, márka 51, magyar korona 320, svájci frank 41. **Kifizetések:** Newyork 221.50, London 1077, Prága 6.58, Páris 8.85, Milánó 9.03, Zágráb 3.95, Bécs 31.27.50, Amsterdam 89.70, Berlin 52.95, Budapest 318, Zürich 42.80.

ZÜRICH TÖZSDEVIKÁS.

(December 2.) Berlin 123.55, Amsterdam 208.60, Newyork 519, London 2514.30, Páris 20.10, Milánó 20.85, Prága 15.37.50, Budapest 0.0072.70, Belgrád 9.20, Bucaresti 2.35, Varsó 0.00035, Bécs 0.0073.18.

ZÜRICH TÖZSDEZÁRLAT.

(December 2.) Berlin 123.50, Amsterdam 208.60, Newyork 519, London 2514.30, Páris 19.90, Milánó 20.87, Prága 15.37.50, Budapest 0.0072.70, Belgrád 9.20, Bucaresti 2.35, Varsó 0.00045, Bécs 0.0073.10.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT.

(December 2.) **Kifizetések:** Páris 8.66, Berlin 52.40, London 1074, Newyork 221, Milánó 8.94, Zürich 42.50, Bécs 31, Prága 6.55. **Valuták:** Napoleon 820, márka 52, leva 1.58, török lira 1.23, angol font 1065, francia frank 8.95, svájci frank 42.50, lira 9, drachma 2.90, dinár 3.92, dollár 221, lengyel márka 33, schilling 31.50, magyar korona 31, cseh korona 6.50.

= Leépítenek a német vasutak.

Berlinből jelentik: A német vasúti társaság elhatározta, hogy nagyszámu vasuti alkalmazottat bocsát el a szolgálatból. Az eddigi tervek szerint a jelenlegi 732.000-nyi létszámot le akarják szállítani a békebeli 693.000 főnyi létszámra. A tömeges elbocsátások híre általános felháborítást kelt, mivel a munkanélküliek annyi is nagy számát egyszerre 40.000 emberrel szaporítanák.

= Cífol a postavezérgazgatóság. Bucurestiből jelentik: A postaügyi vezérgazgatóság közli, hogy a tanácselöljáró elterjedt hírek erősen túlzottak. Tényleg terveznek emeléseket, de sokkal kisebb arányban, mint azt a lapok megírták. Az emelési tervet egyébként is a minisztertanács elé kerül.

SPORT.

O Vívóvilágbajnokok találkozása.

Budapestről táviratozzák: A magyar vívósövetség engedélyezte dr. Posta Sándornak, a kardvívás magyar világbajnokának és Ossier dán kardvívóbajnoknak, valamint Ossier feleségének és Tary Gizelának a vívómérkőzését. A szövetség azonban leszögezte azt az álláspontját, hogy az ilyen nemzetközi találkozásokat csak kivételes esetekben engedélyezi.

O Az országos nagy vándordíjas birkózó-verseny, mely két napra lett hirdetve, csak egy napon, f. hó 6-án, vasárnap lesz megtartva az aradi Munkás-Otthon nagytermében. Tekintettel a nagyszámu nevezésekre, a közönségnek egész nap élvezetes sportban lesz része. Döntő mérkőzések este 8 órától 12-ig bezárolag. Mérsékelt helyárak.

Világhírű táncosok az aradi Elit-barban.

Harry and Ally, a nemzetközi táncverseny aranyérmes győztesei. — Az Ilosvay-trio világitó-tánc.

(Saját tudósítónktól.) Arad éjszakai életének a Központban az újonnan megnyitott Elit-bar a fénypontja. A bar kitűnő igazgatóit komoly, nivellált ambíciók és disztinált stílus-érzék vezeti akkor, amikor elcsépelet variété-trükkök és olcsó bretilmutatványok helyett a ma világszerte hódító, nemesebb pretenziókkal megnyilvánuló magasabb táncművészetnek adnak teret a parketten. Arad közönsége méltányolja is az igazgatók művészi törekvéseit és szívesen keresi fel az új barhelyiséget, ahol amellet, hogy nagyszerűen szórakozik, a koreográfiának legújabb, modern variációit is ismerheti és csodálhatja meg.

A megnyitó-előadás műsora egy csapásra meghódította a közönséget. Nem is csoda, mert kevés műsor mutathatja azt fel, hogy két olyan hatalmas attrakció mellett, mint Harry and Ally és az Ilosvay-trio, még Merkel Hansi, Gazdag Ilus, Gaál Lili táncosnők nevei is szerepeljenek.

Mindenekelőtt a Somossy házaspár (Harry and Ally) mutatjuk be Arad közönségének. A Somossy név fogalom a magyar orfeum történetében. Harry apja, Somossy Károly volt az első magyar variété alapítója, amelynek megnyitóján Ferenc József király is megjelent. Harry és Ally a tavaly Budapesten megtartott nemzetközi táncversenyen 40 táncos-pár elől vitték el a verseny első díját, a győzteseknek járó nagy aranyérmét. Ők ma Európa legkiválóbb mondain-táncos-párja. bannulatos táncstudásuk, szimpatikus egyéniségük, eleganciájuk és invenciójuk egyaránt megmagyarázzák szokatlanul nagy sikereiket, amelyeket nagyvárosok parkettjein arattak. Produkciójuk a legkényesebb és leghidegebb nézőt is elragadja és minden jel arra mutat, hogy Arad éjszakai életének rövidesen e nagyszerű táncospár lesz a kedvence.

Az Ilosvay-trio tudása és sikere sem marad el a Somossyék mögött. Szenzációs rádium-táncuk, amelyet teljes sötétségben, foszforeszkáló ruhában lejtenek, eredetiségével és hatóságával szinte frappirozza a közönséget. Modorukkal, megjelenésükkel, gracióz mozdulataikkal teljesen meghódították a megnyitó előadás publikumát.

Mellettük még Merkel Hansi fiom, törekeny alakja lejt a sablonról

eltérő u. n. „táncoktéményeket“, a melyek felejthetetlen emóciókat váltanak ki a koreografia kedvelőiből. Gaál Lili és Gazdag Ilus külön zsáneret képviselnek. Gaál Lili angol és francia szónokot énekel és a dencs dalokat eredeti módon festi alá táncával. Gazdag Ilus gracióz megjelenésével ér el nagy hatást.

A világvárosi műsor napról-napra melegebbé teszi az Elit-barban uralkodó hangulatot, amely hasonlós a metropolisok mulatóhelyeinek fesztellenül kedélyes és disztináltan előkelő levegőjéhez. Az igazgatóság valóságos hézagot pótol, amikor ezt az Arad mulatók lelkéhez simuló és pompásan szórakoztató bart megalította.

Házasság szédelő

erotikus filmjáték legközelebb az aradi

Apolloban.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Județului.

NYILTÉR.

E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

Weisz Arnold a maga és alulírott gyermekei nevében megrendülve, de a Mindenható akaratában megnyugodva jelenti, hogy a legodaadóbb feleség, a legjobb anya nagyanya és dedánya

Welsz Arnoldné

szül. DEUTSCH BERTA

jámbor és istenfélő életének 81-ik, és boldog házasságának 60-ik évében f. hó 1-én elhalálozott.

Drága halottunk kihült porait folyó hó 3-ikán délután 3 órakor fogjuk a helybeli izraelita temető halottas házából örök pihenőhelyére kísélni.

Emlékét kegyelettel fogjuk őrizni.

Aradon, 1925. december 2-án.

Victor és neje szül. Weitzner Aranka, Klára és férje Klein B. Vilmos, Hugó és neje szül. May Gizi, Guidó és neje szül. Herzmann Margit, Irén és férje Weininger Zsigmond, Oszkár és neje szül. Manowill Alice, Rezső, gyermekei és számtalan unoka és dedunoka.

(Minden külön értesítés helyett.)

7281

Az aradi Uránában

Asszonya milliókkal

szenzációs kalandor történet
2 részben, 16 felvonásban.

I. rész bemutatója
p ó n t e k t ő l.

Főszerepben:

Ellen Richter, Huszár Károly, Bob Doddy.

„Wimpassing“

sár- és hócipők

a legjobbak

osillagalaku piros védjeggyel!

8690

Lloyd-Express.

Aki az ÖREG FIUK-nak e hó 5-én (szombaton) este Aradon a Városligetben tartandó multságára szóló meghívóját még nem kapta meg, a rendezőségnek átveheti.

Villanyvilágítási berendezéseket, kerékpár és varrógépjavításokat felelősség mellett jutányos árért elfogad SCHWARCZ ÁRPÁD villanyműszerész ARAD, Str. Brancoviciu (Lázár Vilmos-u.) Csillárok, kerékpár és varrógép alkatrészek állandóan raktáron

L. NAGY szücs 6025 Arad, Strada Alexandri 5. Szörmeárak raktára. Megrendelések jutányosan és pontosan eszközöltenek.

Ha cipőt
olcsón akar venni,
keresse fel Arad legelőkelőbb közönségének bevásárlási forrását:

Meizel József
Arad, Strada Kratiama (Weitzer I. uca).

ÉZZÓLÁMPA FELÜLMULHATATLAN

Legszébb karácsonyi ajándék
egy életnagyságu fényképezőgép
150.— lej bármely fénykép után.

Kredeti olajfestmények tájkép, kerettel 100 lejtől keljebb. Állandó kiállítás megtekinthető díjtalanul! **S. F. A. U. N.** Arad, Calea Banatului 3. (Aarales S. uca)

Fűszer- és élelmiszerüzlet
a belváros legforgalmasabb utcájában áru és berendezéssel együtt 25.000 leiert betegség miatt eladó. — Megbizott: „Uranul”roda Arad, főpostával szemben

Ha olcsó és jó minőségű
cipőt akar venni, keresse fel **Jusztin Olariu & Comp.** olpüzletét Arad, 6030 Bulv. Reg. Ferdinand (Boros B.-i) 47. sz. aki csak saját készítményű cipőket tart raktáron

BOUQUET D'ORIGAN
CH. DUPRÉ
EAU DE COLOGNE
SAPUN
PUDRA
CREMA

Mindenféle arctisztító talanság eltűnik az **Iboya Doree-Crém** használatával. — Beszereszhető Rényi gyógyszerárban (vált Hajcs) Arad, a vármegyeháza szobában. 5571

Nagy famegtakarítás!
Mindenki siessen beszerezni a **Zeigucy-féle kő- és fűtőkalnyát Hammer Zeigmond** kőfaragó, varrógép- és kerékpár üzletében Arad, Bul. Reg. Ferdinand 27. (Boros B.-i.)

60.000 lejes ingyen zongora annak, aki 200.000 lejes kölcsönhöz juttat. — Cim az Aradi Közlöny kiadchivatalában. 7264

Megvételre keresek
egy dupla törésű, kovesot használó BECK-féle hengerezőket 250x600 mérettel. Egy ugyanilyen méretű és gyártmányú kombinált hengerezőket és egy GANZ-féle kovesot használó 11-12. sz. törésű hengerezőket. 7267

Fogarassy György
Bessenova-Veche Jud. Torontál.

Eladó
egy Stabil egyhengeres, Condenzátoros 55 lóerős **gőzgép,** egy hozzávaló 49.56 tízféléltű hengeres csöves kazánal, nagyobb gép beállítása miatt. — Decembar végéig üzemben látható.

Fogarassy György
Bessenova-Veche, Jud. Torontál.

FOTOGRAFÁL ÖN?
Szerezze be sktor fényképezési szükségleteit „HUBERTUS-NAL BUCURESTIEN!” Ön elsőrendű árut vásárol mérésekelt áraikon és ezenkívül még kúlatása van rá, hogy az alatt felsorolt értékes tárgyak egyikét ingyen kapja: 5900

- 1 arany Omega óra — — — — — 15.000 L értékben.
- 1 luxus-Tropfen fényképező-kamara ... 20.000 L értékben.
- 1 Hamerless-féle vadászfegyver — — — 12.000 L értékben.

Részletes felvilágosítást és árajegyzéket 2 lej portó ellenében küld: „HUBERTUS” BUCURESTI, STR. BELVEDERE 2.

ERTESITES.
Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Aradon, a Kossuth-parkban lévő **dr. Paguba-féle pavillont** a mai naptól átvetem, hol elsőrendű hideg felvégottal állók a nagyérdemű közönségnek rendelkezésére. Ezenkívül friss marha-, borjú- és sertéshús rendelkezést elfogadok.

Tisztelettel:
7259 **JOSZT ADAM.**

HIRDETÉSE EREDMÉNYES LESZ, ha azt szakemberek dolgozzák ki. Kérjen árajánlatot és díjtalan propagandatervezetet:

LLOYD EXPRESS
Hírdetési irodától,
Cluj, Str. Memorandului 24.
Hírdetések, notióok, közlemények a világ bármely lapjában.
Eredeti tarifák szerint.

ILLITS BRISTOL SZÁLLODA BUDAPEST.
Különböző konyha. Mérsékelt árak. Kávéház.
Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem

NATTEINE vállalat Arad.
Mielőtt lakásában nagy takarítást végez, el ne mulassza megvásárolni a **NATTEINE-féle** bizony eredményű porlecker és rovarirtó szert, mely nemcsak a fűgét, hanem annak petéit is kiirtja. A betörta nem aratama. mit a vegyrtárgyok állomás hivatalos bizonylata igazol.

Kapható:
Aradon, **NATTEINE** vállalatnál
Tulajdonos: **Fischer Oszkár**
Arad. Str. Bucer 15-17. (Sztvós-u.) t. ca.
Egy tveg ára 20 lej. 7287

Hölgyek és masamódnók figyelmebe! **Klein Simon** 251 kalapgyári lerakata Arad, Piata A. Iancu (Szabadság-tér) 21.
Hétfőn reggel nyílt meg

Vétel kötelezettség nélkül kériük a hölgyközönséget, hogy győződjön meg a legdivatosabb női kalapok LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁSÁRÓL. Városi megyei és állami tisztviselők, valamint szervezett munkások családtagjai 10% engedményben részesülnek a krakati árból. — NŐI FILCKALAP ÁTALAKÍTÁS 89 LEL. ingyen baba-kalapot kap, aki **KLEIN-féle** kalapot vesz.

